

ЗМІСТ

<i>Вступні зауваження</i>	5
<i>Розділ 1.</i> Час короля	7
<i>Розділ 2.</i> Божевілья економічної думки: дар без подарунку	45
<i>Розділ 3.</i> “Фальшива монета” (I): Поетика тютюну (Бодлер – художник сучасного життя)	87
<i>Розділ 4.</i> “Фальшива монета” (II): Дар і віддарування, вибачення і пробачення (Бодлер та історія присвяти)	127
<i>Додаток.</i> “Фальшива монета”	201

Вступні зауваження

Про що б не йшлося: про аналізовані тексти чи про “хід” викладу, – я мушу відзначити *парадоксальну річ*: логіка цього твору точно відповідає логіці перших п’яти сесій однойменного семінару¹, який проводився у 1977–1978 роках у Звичайній Вищій Школі і в 1979 році в Єльському університеті. Якщо не брати до уваги деякі примітки та доповнення, поділ на чотири розділи відтворює ритм курсу лекцій, які пройшли у квітні 1991 року в Чиказькому університеті (*Carpenter Lectures*). Я намагався зберегти форму виступу, запропоновану в 1977–1978 роках, бо вона має для мене особливе значення: саме під час цього семінару я тематично об’єднав ті питання, які назбиралися довкола проблеми дару. Чи можливе тут виразне окреслення проблеми? Якою могла би бути її межа? Проблематика дару, якою вона була проголошена або поставала переді мною²,

¹ Семінар, як і ця книжка, називався *Donner le temps*, дослівно: “дарувати час”.

² Див. скрізь, де звичайно, тобто більш або менш постійно і виразно, йдеться про *власне* (привласнення, експропріації, колишнього привласнення), економію, слід, назву і особливо *решту*, а також у словни-

знаходила тут, саме на межі словесного оформлення, щось подібне до проміжного етапу, якийсь момент переходу. Неопубліковані тези цього семінару були так чи інакше введені до пізніших творів, присвячених, якщо можна так сказати, проблемі дару³, яку розглядали під її іменем, як це часто буває, або у зв'язку зі спорідненими з нею мотивами: призначення чи обіцянки, жертви, “так” чи первісного ствердження, події, винаходу, прибуття або ж мотиву “йди”.

ку дару, зокрема в *L'écriture et la différence* (Le Seuil, 1967, p. 127, 133, 151, 219, 395, 423.), *De la grammatologie* (Minuit, 1967, p. 157 sq.), *La dissémination* (Le Seuil, 1972, p. 150), *Marges – de la philosophie* (Minuit, 1972, p. 27 sq.), *Eperons, Les styles de Nietzsche* (1972, Flammarion, 1978, p. 89.), *Economimesis*, in *Mimesis – des articulations* (Aubier-Flammarion, 1975, p. 71). Але найвиразнішу роль ця тема зіграла тоді саме в *Glas* (Galilée, p. 269 sq. і *скрізь*) і в *La vérité en peinture* (Flammarion, 1978, p. 32, 57, 313, 320, 333, 398 і *скрізь*).

³ Оскільки ця проблематика стає там панівною, я не подаватиму тут конкретних посилань. Я дозволю собі іноді уточнювати дещо по ходу викладу, щоб зекономити на поясненнях, запропонованих інде. Спрямована або дезорієнтована темами спекуляції, призначення або обіцянки, *La carte postale* (1979, Flammarion) відсилала до семінару “Дарувати час” і оголошувала його публікацію (p. 392). Див. також “Як не говорити” в *Psyché, Invention de l'autre*, Galilée, 1987, p. 431 і 587.